

Web 2.0 for DMPRO

Harald Holone

September 14, 2009

Contents

1 Første forelesning	2
1.1 Innledning / oppvarming	2
1.2 Funksjoner	3
1.3 (Kort om) Teknologien	4
1.4 Integrasjon og åpenhet	5
2 Andre forelesning	6
2.1 Kort oppsummering	6
2.2 Praktisk øvelse	6
2.3 Sikkerhet og personvern	7
2.3.1 Phishing	7
2.3.2 Personvern	7
2.3.3 Innhold og eierskap	7
2.3.4 Praktisk oppgave	7
3 Notater	8
4 Referanser	8

- https://wiki.hiof.no/index.php/Web,_foto_og_video

1 Første forelesning

Torsdag 3. september 13:15 - 15:00

Først må vi bli litt varme på temaet, og finne ut hva vi egentlig vet og gjør innenfor web 2.0. Vi skal snakke mest om mennesker og den sosiale webben, men også komme litt innpå teknologien.

1.1 Innledning / oppvarming

Vi startert med noen forsøk på definisjon av Web 2.0 (http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0), og ser så litt nærmere på hva det egentlig er (Teknologi, interaksjon, integrasjon, brukergenerert, den sosiale webben). Så tar jeg en runde med håndsopprekking - eller bedre - en runde der studentene forteller hvilke webtjenester/samfunn de bruker og er en del av. Skriver opp disse på tavla, og bruker den lista som utgangspunkt for å beskrive:

- Blogg
- Nettsamfunn
- Mikroblogging
- Wiki
- Bildedeling
- Videodeling
- Diskusjonsfora/grupper
- CMS / “tradisjonell” publisering
- Flere?

Vi skal snakke både om hva disse tjenestetypene tilbyr (funksjoner, muligheter), men også se kritisk på tjenestene. Det siste kommer i hovedsak i neste forelesning.

OBS: Av og til er skillet mellom teknologi og tjeneste noe uklart (f.eks. er Wordpress både programvare du selv kan installere, samt en tjeneste du kan benytte for å blogge). Tjenestedrift er en viktig komponent i Web 2.0.

1.2 Funksjoner

Blogg

personlig publisering, kommentarer, *bloggosfæren*, linkbacks¹, RSS²—Eksempler: Wordpress³, Blogger, PyBlosxom

Nettsamfunn

Personlige kontakter, venner, statusmeldinger, bilder, applikasjoner, tidsfordriv.— Eksempler: Facebook⁴, MySpace⁵, Nettby⁶. Krever ofte medlemskap for å se innhold, i hvertfall personlig innhold.

Mikroblogging

Stat usmeldinger, firkantemner (hashtags), *statusfæren*, grupper, tidslinjer (flere), direkte meldinger, bilder (delvis). Eksempler: Twitter, Identi.ca/Statusnet, OMB⁷, Er “typisk” åpnere enn FB/nettsamfunn, dvs at alle kan se hva brukerne legger ut, uten å være venn eller være godkjent. Hvilke implikasjoner har dette? Bruk av mikroblogging i det offentlige - valgkampen. Vise faktasjekk.no⁸ og snakke om broen mellom journalistene og publikum. Se Pilen flyttes!⁹

Wiki

Samskriving, informasjonsdeling, anonymt (eller ikke), diskusjon. Tema: pålitelighet (Kan være en tilsynelatende nøytral kilde). Wikipedia¹⁰, OpenStreetMap¹¹, MedPedia¹². Vise WikiTrust¹³. Hvilke fordeler og ulemper har denne måten å representere tillit på? Hvilke andre muligheter finnes?

Bildedeling

Laste opp, dele med andre, finne, bruke. Nevne temaet lisenser (mer om det i neste forelesning). Flickr:tags¹⁴

Videodeling

Mye som bildedeling, men også fenomenet med “svar” på videoer.—Eksempler: YouTube¹⁵, Vimeo¹⁶. Hvor mange har lastet noe opp? Hva ser de på?

¹<http://en.wikipedia.org/wiki/Linkback>

²<http://en.wikipedia.org/wiki/RSS>

³<http://www.wordpress.com>

⁴<http://www.facebook.com/>

⁵<http://www.myspace.com>

⁶<http://www.nettby.no>

⁷<http://openmicroblogging.org/>

⁸<http://www.bt.no/nyheter/innenriks/faktasjekk/>

⁹<http://www.bt.no/blogg/index.php?act=art&aid=1563&id=25>

¹⁰<http://wikipedia.org>

¹¹<http://openstreetmap.org>

¹²<http://medpedia.com>

¹³http://wikitrust.soe.ucsc.edu/index.php/Main_Page

¹⁴<http://www.flickr.com/photos/tags/>

¹⁵<http://youtube.com>

¹⁶<http://www.vimeo.com/>

Bokmerkedeling

Del.icio.us

Diskusjonsfora / grupper

Diskusjoner på nyhetssider (nrk.no, vg.no), Tematiske fora (Ubuntu Forums¹⁷)

CMS

Content Management Systems (F.eks. Joomla, EZ Publish, Wordpress)-hører de til her?

1.3 (Kort om) Teknologien

Web 1.0

Brukes for å snakke om den “gamle” webben, statiske sider, enveispublikering, lite/ingen brukermedvirkning. Typisk “reload” av en side for å få nytt/oppdatert innhold. Gmail ville vært “umulig”!

AJAX

En av flere teknologier for å gjøre asynkrone kall fra nettleseren. Gjør det mulig å kommunisere med servere i bakgrunnen, og å oppdatere sider (typisk deler av dem) uten å laste dem på nytt som i web 1.0.

Tagging

(Firkantemner). Enkel måte å knytte stikkord til innhold som bilder, meldinger, videoer osv. Et spennende utgangspunkt for integrasjon (se under).

API

Application Programming Interface (se f.eks. Wordpress Plugin API¹⁸ og Wordpress XML-RPC support¹⁹)

RSS

Really Simple Syndication. XML-format for lettvekts utveksling av innhold (typisk nyheter, bloggposter osv.)

Hva er nytt med dette?

Alt og (nesten) ingenting. Brukerne er med, webben har blitt sosial.

¹⁷<http://ubuntuforums.org/>

¹⁸http://codex.wordpress.org/Plugin_API

¹⁹http://codex.wordpress.org/XML-RPC_Support

1.4 Integrasjon og åpenhet

OK, så funksjonaliteten og mulighetene er overveldende. Men alt er jo spredt rundt på forskjellige tjenester, hvordan skal vi få kontroll og oversikt? Kan vi? Vil vi?

Walled Gardens

Tjenester som ikke er (virkelig) åpne, men som lever i sin egen verden og ønsker å tviholde på egenverdien (Facebook, Teleoperatører, iPhone).

API-er

Programmeringsgrensesnitt. Dersom disse er åpne og standardiserte gir det bedre muligheter for integrasjon enn om de er proprietære og styrt av bedrifter som har penger som primærmål.

Innholdslisenser

Hvem eier det du legger fra deg? Kommer tilbake med Facebook-eksempel i neste forelesning. Nevner Creative Commons²⁰. I hvilken grad er det viktig for brukerne (studentene) at de har eierskap og kontroll over det de legger ut?

FriendFeed

FriendFeed²¹ (Nå kjøpt av FaceBook)

OMB

Open MicroBlogging

RSS

Really Simple Syndication

Tumblr

Tumblr.com²²

Posterous

Posterous.com²³ Bruk som signup-eksempel! Sammenligne f.eks. med nettby.

Lifestreams

Lifestreams²⁴, Definisjon (WP)²⁵, Lifestream-plugin til WP²⁶ (og Joomla?). "Social network aggregerasjon". Hubs and spokes. OBS: En "ekte" lifestream

²⁰<http://www.creativecommons.no/>

²¹<http://friendfeed.com/>

²²<http://www.tumblr.com>

²³<http://www.posterous.com/>

²⁴ <http://cs-www.cs.yale.edu/homes/freeman/lifestreams.html>

²⁵<http://en.wikipedia.org/wiki/Lifestreaming>

²⁶<http://www.ibegin.com/labs/wp-lifestream/>

lar deg benytte den mest egnede tjenesten til en hver tid, og allikevel samle din aktivitet i én strøm. Dette får man ikke til når man gjør seg avhengig av en portaltjeneste.

Ymse

Twemes²⁷ (er nede/ute?)

2 Andre forelesning

Fredag 4. september 9:15 - 12:00

2.1 Kort oppsummering

- “Web 2.0” vs “Web 1.0”
- Den sosiale webben - brukergenerert, brukerdeltakelse, mangeveiskommunikasjon.
- Type tjenester
- Teknologien
- Åpen/lukket/integrasjon (OBS: Si mer her - XML-RPC ++)
- Lifestreams og lignende

2.2 Praktisk øvelse

Først om OMB, identi.ca og Twitter. Walled gardens. Åpenhet mellom mikrobloggingstjenester, som åpenhet mellom e-posttjenester.

Alle skal registrere seg på identi.ca og/eller twitter dersom de ikke allerede har konto.

Alle sitter med Mac-en på allikevel. Vi skal bruke twitter, og pekeren til fagets wiki-side vil bli publisert der. Taggen er Alle (minus én) er på Facebook. De som er skal/bør teste ut Twitter-applikasjonen på Facebook.

- <http://www.facebook.com/apps/application.php?id=2231777543>

Etterhvert som folk er på twitter sender de en kort melding og sier hei. Husk taggen!

²⁷<http://twemes.com>

2.3 Sikkerhet og personvern

2.3.1 Phishing

- Facebook ID thefts: <http://redtape.msnbc.com/2009/01/post-1.html>
- PayPal / Finn.no: <http://www.flickr.com/photos/siljel/3714189690/sizes/1/> (På flickr! ;-))
- Phishing for login credentials for social networks
- Er studentene flinke med passord? Samme passord på alle netjtjenester? Samme passord som på e-post (f.eks. på høgskolen?)
- Knekk passordet ett sted, og du har tilgang “overalt”.
- Svaketen med “personlige spørsmål” i passordpåminnelse.

2.3.2 Personvern

- Misbruk (mobbing osv)
- Kildekritikk
- Tillit til andre (ukjente) brukere
 - Trust Networks
- Historien om Minfastlege²⁸
- Nye politi.no
- WhiteHouse, social networks²⁹
- <http://www.allfacebook.com/2009/02/facebook-privacy/>

2.3.3 Innhold og eierskap

- Eks. hos Facebook³⁰

2.3.4 Praktisk oppgave

Alle skal finne minst én aktuell nyhet som er relevant for det vi har gått gjennom de to siste dagene, og twittre om det, med peker.

²⁸<http://www.digi.no/822215/stengte-id-knekker-paa-flekken>

²⁹<http://www.wnd.com/index.php?fa=PAGE.view&pageId=108696>

³⁰<http://www.facebook.com/terms.php>

3 Notater

- Kildekritikk i en verden full av brukergenerert informasjon (Se DA)
- <http://www.douglasadams.com/dna/19990901-00-a.html>
- OpenID, Single sign-on, Federated identity

4 Referanser

- Douglas Adams - "Stop Worrying . . ." `bibnotes::adams1999hts`³¹
- Cory Doctorow - Om skyen: <http://www.guardian.co.uk/technology/2009/sep/02/cory-doctorow-cloud-computing>
- Priedhorsky: Creating, destroying, and restoring value in Wikipedia

³¹../home/haraldh/public_html/bibnotes/adams1999hts.html